

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui „2011 m. konkurencijos politikos ataskaita“

(COM(2012) 253 final)

(2013/C 44/14)

Pranešėjas **Thomas PALMGREN**

Europos Komisija, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsniu, 2012 m. gegužės 30 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2011 m. konkurencijos politikos ataskaita“

COM(2012) 253 final.

Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2012 m. gruodžio 4 d. priėmė savo nuomonę.

485-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2012 m. gruodžio 12–13 d. (gruodžio 12 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę vieningai.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 Kiekvienais metais Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas vertina Komisijos konkurencijos politikos ataskaitą ir norėtų pasinaudoti šia proga ir pateikti keletą pastabų bei pasiūlymų. Komitetas palankiai vertina naująją funkciją Komisijos ataskaitos struktūrai, parengtą pagal Komiteto rekomendacijas ankstesnėse nuomonėse.

1.2 Vis dėlto tenka apgailestauti, kad ataskaitoje neskiriamas dėmesys visiems klausimams, kurių svarbą praeityje pabrėžė EESRK. Ataskaitoje apžvelgiami Konkurencijos GD kompetencijai tradiciškai priskiriami klausimai, o tai rodo siaurą ir ribotą supratimą apie svarbiausias konkurencijos politikos sritis. Problemos, kurias reikia spręsti, yra gerokai didesnio masto, nei tradiciniai šioje metinėje ataskaitoje apžvelgti klausimai, visų pirma reikėtų paminėti problemas, susijusias su sujungimais ir koncentracija, monopoliais, valstybės pagalba ir vartotojams naudingos konkurencijos skatinimo mechanizmais.

1.3 Vienas iš svarbių prioritetų – kovoti su nesąžininga konkurencija, kurią sudaro kai kurie užsienio prekybos partneriai, nesilaikantys pagrindinių socialinių ir aplinkosaugos principų ir teisių ir tokiu būdu užkariaujantys ES rinką.

1.4 Politikos grąžinimas nacionalinei kompetencijai dėl krizės ir galimi valstybių narių interesų konfliktai kartu su vyriausybės vykdomomis protekcionistinėmis priemonėmis gali turėti rimtų padarinių bendrajai rinkai ir konkurencijos politikai.

Esant dabartinei ekonominei padėčiai pirmiausia reikia užtikrinti, kad veiktų rinka ir verslo aplinka būtų palanki atkurtam ekonomikos augimui. Konkurencijos politika turi būti koordinuojama ir integruota į kitas politikos sritis, kaip, pavyzdžiui, užsienio prekybos politika ir vidaus rinkos politika, ir sudaryti darnią visumą, veiksmingai apsaugančia Europos gamintojų ir vartotojų interesus socialinės ekonomikos sąlygomis ir siekiančia ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslų. Konkurencijos, prekybos, pramonės ir bendrosios rinkos politinėmis priemonėmis turi būti derinami vartotojų ir įmonių interesai, visą laiką visoms šalims užtikrinant sąžiningas rinkos sąlygas.

1.5 Konkurencijos politika turėtų atspindėti ES integruotą pramonės politiką, nes tik tuomet, kai Europos pramonės sektorius bus tvirtas, įvairus, konkurencingas ir turtingas darbo vietomis, bus galima užtikrinti tvarų augimą ir ES piliečių gerovę.

1.6 Šių metų ataskaita jau yra 41-oji; joje nustatyti pagrindiniai konkurencijos politikos vystymosi etapai ir pažymėta jų svarba ES tikslams.

1.7 EESRK pritaria Komisijai, kad konkurencijos įgyvendinimas ir jos apsauga praverčia ir platesniems bei labiau ilgalaikeiems tikslams, kaip antai vartotojų gerovei didinti, ES augimui remti, darbo vietų kūrimui ir konkurencingumui pagal pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“.

1.8 Komisijos ir nacionalinių konkurencijos institucijų bendradarbiavimas yra labai svarbus ir dėl valstybės pagalbos stebėsenos, ir dėl įgyvendinimo apribojimų poveikio konkurencijai bei pasitikėjimo visa konkurencijos politikos sistema. Valdžios institucijos turi lanksčiai bendradarbiauti ir aktyviai bendrauti.

1.9 EESRK ragina Komisiją aktyviai bendradarbiauti su Europos Sąjungai nepriklausančių šalių konkurencijos institucijomis, kad būtų apsaugotos atviros ir sąžiningos rinkos. EESRK pritaria šiuo metu vykstantiems svarstymams dėl valstybės pagalbos sistemos modernizavimo, kadangi ES turėtų siekti užtikrinti kuo vienodesnes konkurencijos sąlygas pasaulyje, kad jos įmonės neatsidurtų nepalankioje konkurencinėje padėtyje, palyginti su konkurentais iš trečiųjų šalių, kuriems nereikia laikytis griežtų techninių reikalavimų ir teisės aktų bei apribojimų (pavyzdžiui, maisto produktų rinkos, energijai imlios pramonės), bet kurie vis tiek gali patekti į ES ir pasaulio rinkas.

1.10 Komitetas jau ne kartą yra atkreipęs dėmesį į būtinybę tobulinti vartotojų teisių apsaugos sistemas. Todėl jis apgailestauja, kad pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo teisės akto dėl ieškinių pažeidus antimonopolines taisykles nebuvo priimtas 2011 m.

1.11 Svarbu, kad Komisijos veiksmai antimonopolinių teisės aktų vykdymo srityje ir reguliavimo priemonės papildytų vieni kitus siekiant užtikrinti finansų rinkų saugumą, patikimumą ir veiksmingumą, visų pirma reikalingą Bendrai mokėjimų eurais erdvei (SEPA), finansinių paslaugų duomenų sektoriuje ir kredito reitingų agentūrų sektoriuje.

2. 2011 m. ataskaitos turinys

2.1 2011-ieji buvo neramūs metai. Finansų krizė kai kuriose euro zonos dalyse virto valstybių skolų krize, kuri sukėlė grėsmę bankų sektoriui ir daugelio Europos vyriausybės fiskaliniam tvarumui. Dėl jos taip pat labai sumažėjo kredito srautai į realiąją ekonomiką.

2.2 Komisijos ataskaita suskirstyta į tris skirsnius: konkurencijos politika dabartinėmis ekonomikos sąlygomis, konkurencijos politika plačiau ir dialogas su kitomis institucijomis konkurencijos klausimais. Ypatingas dėmesys ataskaitoje skiriamas finansinių paslaugų, maisto produktų ir oro transporto bendrovių sektoriams. Naująja struktūra siekiama geriau paaiškinti, kaip Komisija įgyvendina konkurencijos politiką ir kaip ši politika padeda stiprinti Europos ekonomiką ir didinti ES piliečių gerovę.

2.3 Naujoji Komisijos ataskaitos struktūra, atitinkanti Komiteto rekomendacijas ankstesnėse nuomonėse, labai tinkama. Ataskaitoje didžiausias dėmesys skirtas pagrindiniams klausimams ir vystymosi tendencijoms bei pateikta nuosekli pagrindinių konkurencijos politikos elementų apžvalga kartu su daug aprašomųjų pavyzdžių. Ataskaitą galima būtų papildyti kiekybiniais duomenimis, kad būtų geriau įvertinta santykinė įvairių veiksmų ir problemų svarba. Gerai, kad daug ataskaitą papildančios informacijos galima rasti Komisijos Konkurencijos GD interneto svetainėje.

2.4 Šiame komunikate supažindinama, kaip 2011 m. Komisija naudojo konkurencijos politiką kaip priemonę finansų ir valstybių skolos krizėms įveikti ir kaip konkurencijos politika ir jos įgyvendinimo veiksmai, kurių imtasi per visus metus, apskritai padėjo siekti platesnių strategijos „Europa 2020“ politikos tikslų.

3. Konkurencijos politika dabartinėmis ekonomikos sąlygomis

3.1 Bendrosios pastabos

3.1.1 Šiais laikais gali būti raginama imtis protekcionistinių apsaugos priemonių. Tai visiškai suprantama, atsizvelgiant į visuomenės pastebimą nuolatinę neteisybę, ypač tai, kad šioje srityje Europa nesiima tokių veiksmų, kaip kai kurie mūsų tarptautiniai partneriai. Nors patirtis rodo, kad konkurencijos įgyvendinimo ir jos apsaugos masto ištikus ekonomikos krizei negalima mažinti, naivus ir vienpusiškas Europos siekis laikytis pagrindinių šios srities principų, kuriuos kiti paprasčiausiai ignoruoja, gali susilpninti konkurencijos pamatą ir lemti dar prastesnes vidutinės trukmės ir ilgojo laikotarpio augimo tendencijas.

3.1.2 Konkurencijos politika gali svariai prisidėti prie sėkmingos strategijos, skirtos krizės padariniams panaikinti, ir formuoti sąlygas laikotarpiui po krizės, kurios užkirstų kelią galimiems konkurencijos iškraipymams.

3.1.3 Finansų krizė padarė didžiulį poveikį realiajai ekonomikai; sumažėjo skolinimas namų ūkiams ir įmonėms, pasireiškė didelis netiesioginis poveikis investicijoms ir užimtumui. Keletui valstybių narių teko įgyvendinti griežtas taupymo priemones ir sumažinti valstybės išlaidas, užuot toliau investavus į priemones, kuriomis būtų siekiama atgaivinti ekonomiką. Galiausiai krizė padarė ir vis dar daro poveikį visiems piliečiams, vartotojams ir darbuotojams bei įmonėms ir sąlygoms, kuriomis jos dirba. Tinkama, veiksminga ir subalansuota konkurencijos politika daro didelį poveikį visų grupių gerovei.

3.2 Konkrečios pastabos

3.2.1 Nuo krizės pradžios iki 2011 m. gruodžio 31 d. Europos bankams sanuoti ir restruktūrizuoti panaudota 1,6 trln. eurų vertės valstybės pagalba. Komisija priėmė 39 sprendimus dėl restruktūrizavimo ir Komisija stebi, ar tie restruktūrizavimo planai sėkmingai įgyvendinami. Nepaisant didžiulės paramos, krizė vis gilėjo.

3.2.2 Visų socialinių ir ekonominių subjektų požiūriu, svarbu užtikrinti, kad rinkos toliau veiktų tuomet, kai valstybės ir jų bankininkystės sistemos (t. y. bankai) gauna didžiulę paramą. Plačiau visuomenei taip pat naudinga, kad būtų tinkamai prižiūrima parama bankams.

3.2.3 Bendros mokėjimų eurais erdvės (SEPA) veikimas yra glaudžiai susijęs su bankininkystės sistemos išsivystymo lygiu įvairiose šalyse, o skirtumai yra dideli. Daugeliui šalių tenka užduotis sukurti tokias mokėjimų sistemas, kad būtų galima išnaudoti SEPA teikiamą naudą. Tam reikalinga, kad bankininkystės sektorius būtų orientuotas į klientus ir norėtų padėti pirmiausia mažesniems įmonėms atlikti parengiamuosius darbus. Daugelyje šalių, pavyzdžiui, Suomijoje, SEPA įdiegimas iš esmės vyko sklandžiai. Viena problema, apie kurią buvo plačiai kalbama, buvo išaugusios banko sandorių sąnaudos, nes buvo nutrauktas kortelių, veikiančių tik kaip banko kortelės, naudojimas.

3.2.4 Viena iš temų, kurią Komisija pabrėžia, yra elektroniniai mokėjimai. Elektroninių mokėjimų paslaugų sektoriuje yra nemaža masto ekonomija, o tai reiškia, kad rinkos koncentracija yra neatsiejamas šio sektoriaus ypatumas. Veiksminga mokėjimų pervedimų sistema yra akivaizdžiai naudinga visai ekonomikai, todėl svarbu, kad Komisija skirtų dėmesio elektroninių mokėjimų paslaugoms kaip vienam iš ūkio sektorių. Pagrindinis principas turėtų būti sąžiningų konkurencijos sąlygų užtikrinimas. Verta atkreipti dėmesį į tai, kad ir mokėjimų, ir kredito bei mokėjimo kortelių rinkoje dominuoja vos keletas operatorių.

3.2.5 Finansų rinkos užtikrina veiksmingesnes paslaugas, kai tos rinkos yra skaidrios, atviros, konkurencingos ir reguliuojamos taip, kad galėtų atlikti savo funkciją – finansuoti realiąją ekonomiką. Būtent to siekia Komisija atlikdama antimonopolinius tyrimus, susijusius su ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinka, mokėjimo paslaugų sektoriumi ir prekybos duomenų bei finansinės informacijos teikimu rinkai. Ataskaitoje galėtų būti pateikta duomenų, rodančių ne biržos išvestinių finansinių priemonių mastą. Yra priežasčių griežčiau reguliuoti ir prižiūrėti išvestinių finansinių priemonių rinką.

3.2.6 Be to, bankų taisyklių griežtinimas dabar ir artimiausiu metu neturėtų sumažinti bankų skolinimo, nes dėl to sumažėtų verslo investicijų ir būtų sunkiau gauti apyvartinio kapitalo.

3.2.7 EESRK prašo Komisijos toliau stebėti konkurencinę padėtį kredito reitingų agentūrų rinkoje turint omenyje jų *modus operandi* ir galimus interesų konfliktus su klientais, galinčius lemti konkurencijos iškraipymus.

4. Konkurencijos politika plačiau

4.1 Bendrosios pastabos

4.1.1 Didelė dalis veiksmų, kurių Komisija ėmėsi konkurencijos politikos srityje, buvo susijusi su krizės finansų rinkose poveikiu. Konkurencijos įgyvendinimas ir jos apsauga praverčia ir kitiems platesniems tikslams, kaip antai vartotojų gerovei didinti, ES augimui remti, darbo vietų kūrimui ir konkurencingumui pagal pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“.

4.1.2 Komisija ketina didinti vartotojų gerovę ir skatinti vienodas ekonominės veiklos vykdytojų galimybes taikydama savo *susijungimų politiką* ir užtikrindama susijungimo ekonominės naudos ir kitų parametru, kaip antai, kainos, pasirinkimo, kokybės ar inovacijų, pusiausvyrą. Šis požiūris buvo gana veiksmingas telekomunikacijų sektoriuje ir turėtų būti taikomas kiek įmanoma didesniame skaičiuje sektorių. Tačiau turime būti realistais ir pripažinti, kad pastaraisiais dešimtmečiais formavosi vis didesni konglomeratai, dėl kurių daugelyje sektorių liko mažiau erdvės MVĮ veiklai ir sumažėjo galimybės veiklą pradėti naujiems ir didelį potencialą turintiems ekonominės veiklos vykdytojams; tai, suprantama, stabdo įvykių raidą ir inovacijas, o ypač kūrybiškumą, kuris apskritai įvairiais požiūriais yra naudingas visuomenei.

4.1.3 Komitetas pabrėžia, kad konkurencijos politika yra glaudžiai susijusi su kitomis politikos sritimis, pirmiausia konkretiomis geresnio reguliavimo, pramonės ir MVĮ politikos priemonėmis. Teisės aktai, kuriuose atsižvelgiama į mažesnių įmonių poreikius ir į jų veiklos sąlygas, užtikrina rinkų veikimą.

4.1.4 Šių metų Komisijos leidinys „Komisijos poveikio vertinimo sistemos veiklos poveikio sektorių konkurencingumui vertinimo gairės“ buvo teigiamas žingsnis. Priemonių rinkinį reikia vertinti teigiamai, visų pirma konkurencijos politikos požiūriu.

4.1.5 EESRK atkreipia dėmesį tai, kaip svarbu Komisijai aktyviai bendradarbiauti su Europos Sąjungai nepriklausančių šalių konkurencijos institucijomis. Tai pagrindinė sąlyga, kad būtų veiksmingai įgyvendinta konkurencijos politika ir užtikrinta, kad konkurencijos sąlygos būtų kuo vienodesnės visame pasaulyje.

4.1.6 EESRK prašo Komisijos toliau gerinti kompensavimo už viešųjų paslaugų išpareigojimus taisykles. Teikiant šias paslaugas turi būti tenkinami tokie socialiniai poreikiai kaip sveikatos ir ilgalaikė priežiūra, vaikų priežiūra, galimybės įsidarbinti ir (arba) reintegruoti darbo rinkoje, socialinis būstas, rūpinimasis pažeidžiamomis grupėmis ir jų socialinė įtrauktis.

4.1.7 EESRK ragina įgyvendinant konkurencijos politiką bendradarbiauti su kitais generaliniais direktoratais, kurių veikla turi didelį poveikį ES konkurencijos padėčiai. Tai padės realiai modernizuoti PPO. Reikia sukurti mechanizmus, kurie padėtų suderinti nevienodas sąlygas ir užtikrintų socialinių, ekologinių, produktų saugos ir kitų standartų laikymąsi; būtina numatyti priemones, kuriomis būtų galima veiksmingai (ne tik teoriškai) kovoti su didelių prekybos tinklų piktnaudžiavimu dominuojania padėtimi rinkoje, dėl kurio iš rinkos pamažu išstumiami mažesni konkurentai ir smulkesni tiekėjai, prižiūrėti derybas, kurios dažnai būna ne kas kita kaip sąlygų diktavimas, nutraukti piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi (ir bausti už tai) visuose sektoriuose ir sukurti mechanizmus, skirtus atkurti pažeistą didžiuosiuose vartotojų centruose ir atokiose teritorijose įsikūrusių ūkio subjektų (jų patiriamų papildomų sąnaudų negalima nepaisyti) vienodų veiklos sąlygų pusiausvyrą.

4.2 Konkrečios pastabos

4.2.1 EESRK tikisi, kad bus įgyvendintas bendras *Europos patentas* ir viliasi, kad Komisijos iniciatyvos gerokai sumažins sandorių sąnaudas, ypač patentų⁽¹⁾. Europos patentas pakeistų dabartinę sistemą, kurioje kiekvienas patentas turi būti atskirai teikiamas kiekvienoje ES valstybėje. Komisijos skaičiavimais, patentų sąnaudos gali siekti net 32 000 eurų, o JAV jos tesudaro vos 1 850 eurų.

4.2.2 EESRK mano, kad Europos standartizacijos procesai turėtų būti pagreitinti, supaprastinti ir modernizuoti, į juos turi būti įtraukta daugiau dalyvių⁽²⁾. Būtina įvertinti, ar ilgainiui Europos *standartizacijos sistema* galės prisitaikyti prie sparčiai kintančių sąlygų ir padės siekti Europos strateginių vidaus ir išorės tikslų, ypač pramonės politikos, inovacijų ir technologinės plėtros srityje.

4.2.3 Maistui skirtos išlaidos yra vienos iš labiausiai apčiuopiamų išlaidų, kurias vartotojai patiria kasdien, todėl labai svarbu, kad maisto produktų sektoriuje būtų reali konkurencija. Tačiau nereikėtų pamiršti, kad nemažai veiksnių, kurių dauguma nepriklauso konkurencijos politikai, gali daryti poveikį maisto produktų kainoms, svarbiausia – pagrindinių produktų kainų pakilimui.

4.2.4 Reikėtų atkreipti dėmesį ir į nevienodą derybinę galią maisto tiekimo grandinėje – pirminių maisto produktų gamintojų ir mažų ekonominės veiklos vykdytojų derybinė galia yra silpniausia. Todėl EESRK susidomėjęs laukia veiksmingesnės maisto produktų tiekimo grandinės aukšto lygio forumo, kuris buvo įkurtas 2010 m., rezultatai.

4.2.4.1 Atsižvelgiant į bendrąją rinką, ES lygiu galėtų būti laikomasi darnesnio požiūrio įgyvendinant konkurencijos teisę ir apibrėžiant atitinkamas rinkas.

4.2.5 Europos gamintojai privalo laikytis gana griežtų techninių reikalavimų, tačiau kitiems konkurentams iš kitų žemynų, galintiems prekiauti ES rinkoje, taikomi kur kas mažiau griežti teisės aktai. Iš esmės, tokia padėtis iškraipo konkurenciją, nes gamybos sąnaudos trečiojoje šalyje yra mažesnės. Taip atsitiko ir su energijai imliomis Europos pramonės įmonėmis, kurios turi laikytis griežtų aplinkosaugos teisės aktų ir energijos vartojimo efektyvumo tikslinių rodiklių, reikalaujančių didžiulių investicijų, o tokių įmonių konkurentams, vis dar vykdančioms veiklą toje pačioje pasaulinėje rinkoje, tokios sąnaudų naštos nėra. Todėl valstybės pagalbą reikėtų modernizuoti, kad visame pasaulyje būtų sukurtos vienodos veiklos sąlygos. Šią reformą reikėtų derinti su Komisijos veiksmais, kurių ji imasi naudodamasi prekybos politikos priemonėmis⁽³⁾.

4.2.6 Konkurencingos rinkos užtikrina geriausias galimybes steigti ilgalaikę sėkmę pasirengusias įmones. Stipri konkurencijos politika yra pagrindinė nuoseklios ir integruotos politikos, kuria skatinamas Europos pramonės šakų konkurencingumas, dalis. Vienas iš pasaulinės konkurencijos sunkumų yra tas, kad reikia konkuruoti su šalimis, kurių teisinė bazė nėra tokia griežta ir sąnaudos, darbo sąlygos ir socialinės apsaugos teisės aktai skiriasi. Savo nuomonėje CESE 1176/2011⁽⁴⁾ EESRK pabrėžė, kad tam tikrų formų valstybės pagalba laivų statybai buvo pateisinama ir kad į programą turėtų būti įtrauktos, pavyzdžiui, ekologiškos technologijos. EESRK mano, kad dabartinė valstybės pagalbos iniciatyva – svarbus žingsnis naujos dinamiškos pramonės politikos link – atitinka strategiją „Europa 2020“. Kalbant apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą – tai vienas iš penkių pagrindinių šios strategijos

(1) OL C 68, 2012 3 6, p. 28.

(2) OL C 68, 2012 3 6, p. 35.

(3) Nuomonė dėl ES valstybės pagalbos modernizavimo, OL C 11, 2013 1 15, p. 49.

(4) OL C 318, 2011 10 29, p. 62.

tikslų – EESRK pritaria Europos Komisijos priimtoms gairėms dėl nacionalinės valstybės pagalbos energijai imliai pramonei, tokiai kaip plieno, aliuminio, cheminių medžiagų ir popieriaus gamybos⁽⁵⁾. Šia valstybės pagalba, skirta išvengti „anglies dioksido nutekėjimo“, siekiama kompensuoti elektros energijos kainų padidėjimą dėl Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų (ES ATLPS) prekybos sistemos taisyklių pasikeitimo 2013 m. ir skatinti investicijas į didelio efektyvumo elektrines.

4.2.7 Knygų leidybos pramonė modernėja, pirmiausia dėl skaitmeninimo. Šis sektorius yra labai svarbus ne tik Europos kultūros klestėjimui užtikrinti, bet ir kaip inovacijų sritis. Šiuo metu jis pereina prie skaitmeninių medijų – proceso, kurio pasekmės bus didelės. Daugėja elektroninių knygų ir todėl Komisijos veiksmai užkirsti kelią bandymams apriboti konkurenciją ir vystymąsi yra visiškai teisingi.

4.2.8 Didėja poreikis energijos paklausą patenkinti iš tvarių šaltinių. EESRK pritaria Komisijos pasiūlymams modernizuoti ir vystyti Europos *energijos infrastruktūrą* kaip sąlygą užtikrinti saugų, stabilų ir tvarų energijos tiekimą Europos Sąjungai.

4.2.9 Energiją ateityje reikės dideliais atstumais transportuoti dažniau ir didesniais kiekiais nei šiandien. Tik sukūrus transeuropinę energijos infrastruktūrą visos ES valstybės narės galės pasinaudoti savo geografinės padėties pranašumais, naudodamos nacionalinius energijos išteklius. Tai pasakytina apie atsinaujinančiuosius energijos išteklius – vandens, vėjo ir saulės energiją. Tokia infrastruktūra taip pat optimizuotų ir iškastinių energijos išteklių, pavyzdžiui, naftos, dujų ir anglies, naudojimą⁽⁶⁾.

4.2.10 EESRK remia nuostatą, kad būtina turėti suvienodintą ES teisinį pagrindą visam aviacijos sektoriui reguliuoti, kad būtų galima išvengti nekontroliuojamo subsidijavimo ir užtikrinti vienodas sąlygas visiems rinkos dalyviams, taip pat ir vietos lygmeniu⁽⁷⁾. EESRK rekomenduoja, kad valstybės pagalba oro uosto infrastruktūros investicijoms ir veiklos pradžios pagalba oro linijų bendrovėms būtų teikiama tik griežtai apibrėžtais

atvejais ir ribojama nustatant laikotarpį ir intensyvumo kriterijus. Be to, Komitetas ragina parengti ilgalaikę politiką dėl regioninių oro uostų vystymo ir mano, kad aviacijos gairės gali būti sėkmingai vykdomos tik tuomet, jei bus sutarta dėl aiškių politinių prioritetų plėtojant regioninius oro uostus. Regioninių oro uostų išlaikymas yra vienas iš įmonių politikos svarbiausių klausimų. Komitetas atkreipia dėmesį į nuomonę dėl oro uostų darbo gerinimo paketo, kuriame nagrinėjami tarpinių paskirstymo ir antžeminių paslaugų Europos Sąjungos oro uostuose klausimai.

4.2.11 Šiomis aplinkybėmis EESRK jau ne kartą yra atkreipęs dėmesį į būtinybę patikimai tobulinti vartotojų teisių apsaugos sistemas. Todėl Komitetas apgailestauja, kad pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo teisės akto dėl ieškinių pažeidus antimonopolines Europos taisykles nebuvo priimtas 2011 m. ir veikiausiai nebus priimtas iki 2012 m. pabaigos.

4.2.12 EESRK palankiai vertina institucinės struktūros konkurencijos teisės įgyvendinimui užtikrinti stiprinimą; šioje struktūroje toks administracinis organas kaip Komisija priima sprendimus, kuriems taikoma visapusiška teisminė priežiūra, užtikrinanti pakankamą asmenų, kurių atžvilgiu tokie sprendimai priimami, pagrindinių teisių apsaugą.

5. Dialogas su kitomis institucijomis konkurencijos klausimais

5.1 Nors Komisija turi visišką kompetenciją užtikrinti ES konkurencijos įstatymų vykdymą kontroliuojant Europos teismams, už konkurenciją atsakingas Komisijos narys ir jo tarnybos nuolat palaiko dalykinį dialogą konkurencijos klausimais su Europos Parlamentu. Komisija nuolat informuoja Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą svarbių politikos iniciatyvų klausimais ir dalyvauja tyrimo grupių bei skyrių posėdžiuose. EESRK palankiai vertina tai, kad ataskaitoje aiškiai paminėtas bendradarbiavimas su Komitetu.

2012 m. gruodžio 12 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Staffan NILSSON

⁽⁵⁾ Komisijos komunikatas dėl tam tikrų valstybės pagalbos priemonių, susijusių su šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema po 2012 m., gairės (2012/C 158/04), OL C 158, 2012 5 6.

⁽⁶⁾ OL C 143, 2012 5 22, p. 125.

⁽⁷⁾ OL C 299, 2012 10 4, p. 49.